

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina: Četrletno Din 7.50, polletno Din 15.—
celoletno Din 30.—

Prilika za izpolnitev obljub Dolgo življenje se pisani novi vladi ne obeta

Znano je, da temelji klerikalna zmaga pri lanskih skupščinskih volitvah v glavnem na košu obljub, ki so jih stresli klerikalni agitatorji med preprosto ljudsko množico. Obetali so avtonomijo, službovanje vojakov v domačih krajih in še druge lepe stvari. Po odročnejših krajih, kjer se ni bilo bati resno ugovarjajočih nasprotnikov, so drzno obljubljali, da bo dr. Korošec znižal cene vsakdanjim potrebščinam in davke. Ljudstvo je na ta, ne baš preveč zvižajni lim sedlo in čakalo, da nas bo dr. Korošec povedel v obljubljeni dežel. Kaj je iz obljub nastalo, že vemo. Tekom več nego enoletnega klerikalnega tigrovanja v Beogradu so se obljube izpolnjevale baš narobe.

No, in če so se klerikalni tigri doslej lahko izgovarjali, da niso imeli pri vladi nikake zaslombe, da bi dosegli, kar so obljubljali, imajo pa sedaj, ko so se pririnili do vlade, priliko, da pokažejo, v koliko je vzeti njihove lanske obljube za resne.

Odkrito moramo sicer izjaviti, da si klerikalne avtonomije nikakor ne želimo, ker ne vemo, kakšne koristi sploh naj nam prinese kakršnakoli plemenska avtonomija. Toda pustimo za enkrat avtonomijo, katero so klerikalci najbrže že zatajili. Mi bi želeli, da bi nam tigri, ki so sedaj «vsemogočni», poslali naše fante vojake služiti v naše kraje. Saj so to obljubljali in ugodnejše prilike, kakor jo imajo sedaj, da sploh kaj dosežejo za nas, ne bodo imeli več. Pokažejo naj dalje, kaj so mislili z obljubami glede znižanja cen in glede davčnih olajšav. Naj torej sedaj izpolnijo svoje demagoške obljube. Naj izpričajo, da niso ob lanskih skupščinskih volitvah le nesramno sleparili nevedne ljudi.

Pametni ljudje vedo, da davki morajo biti in da morajo biti davki po vojni še posebno veliki. Zadnje povišanje davkov, h kateremu so posredno pripomogli tudi klerikalni tigri, je bilo potrebno, kar smo vedno priznavali, toda ne v tako visoki meri. Klerikalci, ki so celo pred davčnim povišanjem obljubljali davčne olajšave, naj pokažejo sedaj, da te njihove obljube niso bile le sleparsko agitacijsko sredstvo.

Slovenci smo si sicer dali s tem, da smo takim budalostim in sleparstvom verjeli, zelo slabo izpričevalo, toda sedaj, upamo, bo ljudstvo moglo dovolj jasno izpregledati, kako je bilo takrat nezrelo in kako je bilo klerikalno kričanje o sveti ljudski volji enostavno zasmehovanje prevaranega naivnega ljudstva. O sveti ljudski volji gobezdajo klerikalci še danes. Kakšna ljudska volja je neki to, če klerikalci nevedne ljudi, ki se proti farovžu niti kihnniti ne upajo, pripravljajo zase s sleparsko demagogijo.

Eden ali drug ocvirek nam bodo klerikalci v vladi gotovo izposlovali, saj se bližamo novim volitvam in ob taki priliki je potrebno vreči malo zrn lahkovernim ovčicam. Iz teh zrn bodo potem delali slone, ker nam nekaj resnično koristnega klerikalci v današnji pisani vladi ne bodo napravili. Mi bomo že sproti razkrinkavali vsa njihova napihavanja. Toda hiteti bodo morali z ocvirki, ker spričo tako neenotne sestave vlade ni verjetno njeno dolgo življenje.

Doslej se še ne kaže, da novo vlado zanima ljudska dobrobit baš v prvi vrsti. Postavljanja novih velikih županov, grožnje uradništvu njim nasprotnega političnega naziranja in žuganje nacionalnim organizacijam z razpustom, odstavitev dosedanjega vladnega komisarja ljubljanske občine in postavitve novega nimajo nikake zveze v ljudskimi koristi. To je samo strankarsko prerinjanje.

Tako je začela nova vlada, ki jo klerikalno časopisje označuje za vlado zakona, reda in pravice, «odpravljati» korupcijo in «delati» za narod. Ko bo sedanja vlada svoje bržkone kratko življenje izdihnila, se bodo oddahnili tudi taki godrnjači, ki še danes vidijo v njej najboljšo rešitev iz današnjega napetega političnega položaja. Čim dalje bo trajal sedanji režim, tem bolj se bodo pokopavale stranke, ki sestavljajo vlado. Vlada, katero tvorijo popolnoma si nasprotni elementi in katero podpira mednarodni politični pustolovec, neresni Radić, ki je stopil s celo stranko v tretjo komunistično seljaško internacionalo, ne more biti resna in ne more delati na zmiselni podlagi.

Kakšna vlada je to in kaj bo mogla napraviti, ker se želje in programi posameznih strank razlikujejo med sabo kakor noč in dan. Časopisje nove vlade je takoj pričelo kričati, da bo sedaj odpravljena korupcija, da bo to vlada reda, pravice in poštenosti. Toda mi od tega ničesar ne vidimo, pač pa vidimo, da odkrito groze uradništvu, ki jim je politično nasprotno. Govore o korupciji, a krivcev ne pokažejo, govore o podporah, ki naj bi jih prejšnja vlada dajala časopisju, a na odgovor ne pokliče nova vlada nikogar. Zmerjanje in obrekovanje brez podlage pač ne pomeni poštenosti in pravice. Vse današnje klerikalno ropotanje, samohvalisanje in obrekovanje se bo nehalo in klerikalci bodo postali zopet krotki in majhni, ko se bo v bodočnosti pokazalo, da ne znajo vladati v korist ljudstva. O klerikalnem neuspehu in porazu smo trdno uverjeni.

Sploh se ves svet čudi, kako smo mogli dobiti takšno drugod na svetu nemogočo vlado. Spričo tako slabo stoječe vlade ni čudno, da so se naši sovražni sosedje zopet opogumili napram nam, zlasti

v tretjo seljaško internacionalo.

Kakšna vlada je to in kaj bo mogla napraviti, ker se želje in programi posameznih strank razlikujejo med sabo kakor noč in dan. Časopisje nove vlade je takoj pričelo kričati, da bo sedaj odpravljena korupcija, da bo to vlada reda, pravice in poštenosti. Toda mi od tega ničesar ne vidimo, pač pa vidimo, da odkrito groze uradništvu, ki jim je politično nasprotno. Govore o korupciji, a krivcev ne pokažejo, govore o podporah, ki naj bi jih prejšnja vlada dajala časopisju, a na odgovor ne pokliče nova vlada nikogar. Zmerjanje in obrekovanje brez podlage pač ne pomeni poštenosti in pravice. Vse današnje klerikalno ropotanje, samohvalisanje in obrekovanje se bo nehalo in klerikalci bodo postali zopet krotki in majhni, ko se bo v bodočnosti pokazalo, da ne znajo vladati v korist ljudstva. O klerikalnem neuspehu in porazu smo trdno uverjeni.

Sploh se ves svet čudi, kako smo mogli dobiti takšno drugod na svetu nemogočo vlado. Spričo tako slabo stoječe vlade ni čudno, da so se naši sovražni sosedje zopet opogumili napram nam, zlasti

Bolgari so postali zopet predrzni,

kakor še nikdar niso bili. V naše južne kraje pošiljajo vedno nove razbojniške čete, ki naj tam ropajo, zažigajo in pobijajo. Seveda posrečijo se jim te namere ne, ker je naše vojaštvo navzlic slabi vladi budno na straži in sprejema bolgarske razbojnikje tako, da morajo vedno s krvavimi glavami nazaj na Bolgarsko. So pa tudi drugače prilike na Bolgarskem zelo nezdrave, da se lahko vsak hip pričakuje prevrat proti bolgarski vladi, ki je proti ljudski volji prevzela državno upravo v svoje roke. Taka vlada se pa ne more dolgo držati, to nas

Politični pregled

Dober teden je potekel, odkar smo dobili novo vlado, sestavljeno iz tako različnih in nasprotujočih si elementov, da se ne bo mogla dolgo časa držati kljub vsem zatrdilom klerikalnega časopisja, da je trdna. Taka vlada ne bo mogla ničesar pametnega napraviti.

Kako morejo delati skupaj naši klerikalci, bosanski age in begi, srbijanski demokrati s podporo srbskih zemljoradnikov ter celo radičevcev. Poskus, sesta-

uči zgodovina, in prevrat na Bolgarskem ne bi nikogar iznenadil.

Konferenca v Londonu nadaljuje svoje delo, ki ga bo mogoče v teku tega tedna končala. Po dolgem času so bili sedaj tudi

Nemci pripuščeni na posvetovanja v London,

kjer so izza vojne prvič mogli spet nastopiti kot enakopravna država med državami. Bili so povabljeni na londonsko konferenco, ker se tam razpravlja o nemških dolgovih, da povedo, ako pristajajo na predloge zaveznikov. Zahteve zaveznikov so namreč sestavljene na podlagi poročila strokovnjakov, ki so se izjavili, da je Nemčija zmožna plačati vso vojno škodo, samo štediti bo morala. Nemčija je že izjavila, da bo poročilo strokovnjakov lahko služilo kot podlaga za pogajanja o plačanju dolgov.

Londonska konferenca pokazuje tudi, da je

razmerje med Francijo in Anglijo

še vedno zelo dobro in prijateljsko, kar je zelo razveseljivo, ker v tem dobrem razmerju med dvema glavnima silama Evrope je garancija, da se bodo razmere v Evropi uredile in konsolidirale.

Dopisi

VIŽMARJE. Kdo ne pozna našega občana, modrega in nadvse iznajdljivega moža. Tudi kot politik prednjači on v vseh ozirih; smelo trdimo, da smo Vižmarci zelo ponosni nanj. Pa to še ni vse. On ima namreč tudi zalo hčerko, inteligentno že radi tega, ker je bila več časa v daljnem Beogradu, kjer se zbirajo sami ministri in poslanci. Slučaj je nanesel, da je tudi ona zašla med to visoko gospodo in posledica je bila ta, da se je neki minister spričo njene lepote strašno zaljubil vanjo. In kaj sedaj? Ohčet bo; ata pa so zelo slabe volje, ker so pred časom prodali harmoniko — oni so namreč tudi talentiran muzikant. S harmoniko

bi lahko na občeti igrali svoji hčerki in svojemu zetu ministru. Ker pa dobimo Vižmarci v svojo sredo novega visokega občana v osebi samega ministra, je naša sveta dolžnost, da pomoremo našemu otožnemu ateku iz tega mučnega položaja. Najbolj se oddolžimo, ako prispevamo za nabavo nove harmonike, kar nam bo gotovo stotero povrnjeno od strani gospoda ministra.

VAČE PRI LITJI. Po dolgem času so prišli naši klerikalci do sape. Zadnji «Domoljub» piše: Zopet se je prigodilo, da je naša občina v liberalnih rokah... Pravi nam, da so se združili kimaveci in orjunci ter so dajali volilcem golaž in pijačo; najbrže je bila pijača «zacoprana». Sodi pač po sebi in po sebi enakih. Neki vaš general je ves dan kuhal šnops za volitve, delili ste cigarete, čaj in ne vemo, kaj še vse, a ste ulovili le 43 glasov. Štirinajst dni je zastoj brusil pete vaš dolgonožni kaplan, tako da se mu je od truda pri agitaciji že kar hrbet skrivil. Ne Marijina družba, ne ropotanje na prižnici, ne strašenje z Orjuno ni pomagalo. Mi smo vas siti kakor vojak v stari Avstriji repe. Zalegli niso niti strahovi z davki. No, glede davkov bomo sedaj videli, kaj bodo napravili klerikalni tigri v vladi. G. kaplan, bodite rajši mirnejši. Ali ne vidite, da se vam ljudje smeji? Mislimo, da je za Vas boljše, če se ne smešite. Kadar pa boste zopet kaj dali v Vašega «Domoljuba», pa pišite resnico. Bo boljše. — «K i m a v e i n o r j u n c i».

VRHPOLJE PRI MORAVČAH. Na napade na mojo osebo v zadnjem «Domoljubu» ne odgovarjam, ker se dopisnik ni podpisal. — Stane Sveté, učitelj-voditelj.

VRHPOLJE PRI MORAVČAH. Po naključju sem dobil v roko umazano cunjco, na kateri je bil napis «Domoljub». Pogledam bolj natančno in vidim tudi neki dopis iz Vrhopolja, torej iz naše vasi. Prečitam ga enkrat, dvakrat in nisem mogel verjeti lažem, nesramnim lažem. Da se sploh dado take laži natisniti. V dopisu se napadajo trije odlični pristaši demokratske stranke, katere bi radi klerikalci vtopleli v eni sami žlici vode. Motijo se! Očita se jim, da jim za dobrobit ljudstva ni mar. Mogoče pa se briga za dobrobit ljudstva vrhopoljski gospod

Valentin? Kar pogledjmo si iz oči v oči. Vsi vaščani sedaj delamo od zore do trde noči z zavihanimi rokavi in v potu svojega obraza, pomagamo si drug drugemu pri napornem delu, medtem pa naš farovski gospod Tine hodi v dolgi črni suknji okrog kakor v največji zimi. Postopa okrog, opravlja delo starih ženic ter s tem neti prepir med vaščani. Kdo torej dela? Pred kratkim so prišli farovski gospod od nekdaj in so prinesli seveda v gostilno veselo novico, da so se v času odsotnosti «utrjevali». Toraj sedaj ste, kakor ste sami izpovedali, bolj «trdni» kot ste bili doslej. Vprašanje je samo, ali ste se utrdili v verskih resnicah ali v politiki. Časa ima naš gospod duhovnik vsak dan skoro 23 in pol ure, medtem ko mi kmetje še toliko časa nimamo, da bi se po napornem delu odpočili. Kar smilite se nam, gospod. Kdo torej dela? Farovškemu gospodu Valentinu ni mar vročina, ni mu mar dobra ali slaba letina, še manj pa delo, kajti on je že preskrbljen z vsem. Dobil bo od svojih podložnih berov, pa če jo mora ubogi kmet tudi kupiti, da mu jo dá. Pisec članka v zadnjem «Domoljubu» napada tudi našega učitelja g. Sveteta. Kaj vam je pa on storil? Mogoče se zato zaganjate v njega, ker je odkrit, dosleden, pošten in pravičen. Najbrž se ga bojite, ker je poštenjak in mož na svojem mestu v vseh ozirih. Sram vas bodi! Takih mož, kot je naš gospod učitelj, je treba ljudstvu. Radi tega, ker je odločen in pravičen, pljujete nanj. Če bi bil on mož vašega kova, bi bil vreden zlata, ker je pa demokrat, ga blatite po vaših listih in pri ljudeh. Kako in kaj je z vlomom v šolsko poslopje, bo dognalo sodišče. Najbrž si ni nihče izmislil take bajke in bo gotovo res, da so vaši nadebudni Orlički udri v šolo. Seveda sedaj se izgovarjate različno. Kakor je znano, nima Katoliško izobraževalno društvo nikake društvene sobe. Mi smo zidali šolo s tremi šolskimi sobami, pa nobene društvene sobe za Katoliško izobraževalno društvo. Torej tudi nimate pravice nobene si lastiti. Šolo smo postavili, da se vrši v njej pouk naše dece, ne pa da bi samo kaki privilegiranci imeli vstop v gotove sobe. Če bi bilo po vašem, bi eno šolsko sobo imelo pod komando Katoliško izobraževalno društvo, eno Orli, eno pa

Grob v gozdu

Povest iz prošlih časov. Spisal Soteščan.

«Eh, saj veš, ljudje veliko govore, a kadar je treba dokazati, utihnejo... No, Julijan bi ločitve tudi ne bil dovolil; kljub razposajenosti je še vedno ljubil svojo ženo.»

Vratarica je nejevoljno namrdnila obraz. Kaj vse ji hoče natveziti ta pijanec! Prej je omenil «neverjetne stvari», zdaj govori že o ljubezni in nazadnje — nazadnje ji morda le odkrije tisto skrivnostno rano, ki je po desetih letih zabolela gospo Amalijo.

«Vendar pa se je bližala ločitev s hitrimi koraki,» je povzel omoteni pijanček. «Grajska brata sta zahajala namreč v zloglasno pivnico, kjer so bili prepiri in pretepi na dnevnem redu. Amalija je prosila Julijana, da naj se ogiblje razvpitega kraja — sam bi jo bil morebiti poslušal — Ivan pa ji je podrl vsak uspeh.»

«No, in potem...?» je čakala z napeto radovednostjo, sluteč, da bo zdaj zdaj zagrabila nekaj, po čemer je hre-

«Julijan se je nekega večera zapletel s pivci v prepir. Nekdo je zagrabil nož in Valaron se je zvrnil, zadet v srce. Ivan je tulil okrog mrliča, ki smo ga odpeljali iz krčme v graščino na Prelesje.»

«In gospa je seveda omedlela,» se je posmehovala. «Kajne, veselila se je, da se ga je iznebila... Mogoče je imela na skrivnem kako ljubavno zvezo?»

«Pavla, vi ne poznate gospe Amalije!» jo je posvaril, preteč ji s tenkim kazalcem svoje suhe desnice. «Njena preteklost je neomadeževana in brez najmanjše krivde nesrečnega zakona. — Gospa je rajnkemu oskrbela veličasten pogreb in marsikako uro je prečula v grobnici ob njegovem grobu.» — Izgovorivši zadnjo besedo je posrebal sladko kavo ter jo je zahvalil za postrežbo.

«Vrček, vi odhajate?» se je čudila prisiljeno. «Drugič boste, kajneda, nadaljevali; tudi jaz sem nocoj zaposlena — bolnika imamo v hiši, biti moram pripravljena.»

Opotekaje se je Vrček zapustil sobo hudobne vratarice, ki je kmalu po njegovem odhodu ogrnila nočni plašč ter se je kljub svoji «zaposlenosti» odpravila na sprehod. Zavila je v ozko, mračno ulico, kjer je po daljšem onazovanju sto-

pila v čedno hišo, nedaleč od glavarjeve palače. Tu je stanovala gospa Purman, vdova po umrlem majorju — njena velika prijateljica ter zagrizena sovražnica glavarja Kočnika in njegove soproge.

II.

Opravljanje in obrekovanje je razširjeno med nižjimi sloji, pa tudi okrog imenitne gospode se plazi ta pregreha ter povzroča sovraštvo in razdor.

Gospa majorka Purman — tajna spletkarica in zvijačnica — je bila rojena klepetulja iz boljše rodbine, znana v nižjih in višjih krogih domačega mesta. Njeno glavno opravilo je bilo: loviti neizkušene ter se maščevati nad tistimi, pri katerih se ji je lov ponesrečil. Po vsem mestu je imela skrivne zveze z ljudmi, ki so zanjo vohunili pod okni in pri zaprtih durih ter so ji proti primerni nagradi nosili nabrano blago.

Pavla, njena sobarica, je veljala med temi za najbolj spretno in zanesljivo. Odkrila ji je marsikako tajnost; pri njej je iskala nasvetov, kadar si sama ni znala pomagati. Pozno v noč sta včasih kovali načrte, kako bi udarili po tistih, ki so se navihani pustolovki trajno zamerili.

Marijine device. Pouk se naj bi pa vršil pod smrekco». Sola naj služi le pouku naše dece, za kar je bila zidana. Pisca članka v «Domoljubu» pozivljam, da dokaže, kdaj smo ustanovili Orjuno na Vrhpolju? Ako tega ne stori, je vstopil tudi on v vrsto lažnikov. Zlagal se je tudi, da je Orjuna na Vrhpolju, ki se pa do danes žal še ni ustanovila, dobila orožje iz Ljubljane. Dokažite, kdo ima orožje, dobljeno za Orjuno. Če vam je mar za dobrobit ljudstva, zakaj ga po nepotrebnem vznemirjate. Pregovor pravi: Kdor laže, ta krađe. Pozor pred piscem članka v «Lažiljubu»! Za danes imate že eno porcijo, drugič dobite dve, ako z eno ne boste zadovoljni. — V a š č a n.

POLJANE NAD SKOFJO LOKO. V eni zadnjih številkih «Domoljuba» se neznan dopisnik zaletava v g. Dolinarja, češ, da brezplačno razpečava «Domovino». Na to neutemeljeno besedičenje izjavljamo, da nam je dobro znano, kako se v farovski veži brezplačno jemlje «Domoljub». A kadar pridejo kake volitve, naš župnik, g. Tavčar, celo kar na kupe razmetava «Domoljuba» med ljudi. Če bi mi ob občinskih volitvah razdelili toliko «Domovine», bi gotovo imeli v odboru devet demokratov in vi le osem svojih. Naš župnik dalje smatra za pregrešno vsako prireditve, ki jo prirede Sokoli ali sploh naprednjaki, le orlovske in klerikalne prireditve mu seveda prijajo, pa makar Orli plešejo in popivajo na žive in mrtve. Vi, g. župnik, vidite le druge, ne pa svojih.

POLJANSKA DOLINA. Da klerikalnem ne bo potrebno beliti si glave glede avstrijantstva poljanskega nadučitelja, bodi povedano še to, da je ob priliki smrti cesarja Franca Jožefa kakor tudi prej ob priliki umora Franca Ferdinanda razobesil črno zastavo, čeprav obeh ni prav nič častil. Kako bi si upal ob priliki nasilne Avstrije delati drugače! Napravljaj je, četudi nerad, med vojno celo vojne zbirke v denarju in blagu med šolsko mladino ter celo na videz agitiral za vojna posojila — na ukaz od zgoraj. Naredil je toliko, kolikor je pač moral, da se je kril. Svojega prepričanja in mišljenja ter trdnega upanja v končno zmago nad nemško nadutostjo ter klerikalno nasilnostjo pa ni nikdar izgubil, naj se je še tako

kričalo o zmagi avstrijskega orožja. Javno, pred klerikalci, tega ni kazal, ker jih je predobro poznal, koliko se je smel zanesti nanje in jim zaupati v takih stvareh. Prikrival pa tega protiaustrijskega mišljenja ni svojim zanesljivim somišljenikom, bodroč jih s potrpljenjem v končno gotovo zmago naših misli in stremeljenj. Res se je moral kazati hinavca v tej zadevi, vendar tako daleč bi ne zašel, da bi kakega ubogega organista naznanil radi kake tedanje cesarske himne, če je slučajno ni igral, če ga je tudi na to pozabljenje opozoril. Da je bilo treba biti tedanje čase naprednemu učitelju skrajno previden v vsem svojem postopanju, bo razumel ta, ki zna preudariti tedanji položaj, ko so klerikalci kar tekmovali med sabo, kdo bo kaj protidržavnega iztaknil na njih. In tako je bila vas Poljane naznanjena orožniškemu poveljstvu v Ljubljani kot srbofilška. Orožništvo, tedaj še v Gorenji vasi, je imelo strog nalog, paziti na to vas in na namišljene kolovodje tega gibanja, med katerimi je bil zaznamovan kot prvi in vodja tega gibanja g. nadučitelj, po katerem se je izpraševalo od merodajne strani o njegovem zadržanju in govorjenju v šoli in zunaj nje. Zato je pa bil vso vojno dobo pod policijskim nadzorstvom in zaznamovan s cp. v. » Poleg vsega tega je imel najstrastnejšega klerikalnega okrajnega šolskega nadzornika. V svrhu zavarovanja lastne glave se je bilo treba kazati — recimo hinavca. Denuncijski, ki je denunciral vso pas in posamezne osebe, je bil prvi klerikalec v občini. Kakor je ta mislil tedaj sovražno proti Srbom, tako mislijo vse klerikalne glave o Srbih in naši državi tudi še dandanes. Poljanski nadučitelj je hinavščino, ki jo je moral na videz kazati med vojno, takoj po prevratu tudi priznal pred šolskimi otroci, ko je prvič stopil pred nje z besedami: «Otroci, kakor vidite, so iz šole izginile podoče, katere smo morali častiti kot svetnike. Ni me sram pred vami povedati, da sem vam moral lagati, ko sem moral poveličevati te osebe, ki so bile vse prej kot čednostne in popolne kot nekaki bogovi; bili so naši največji zatiralci in krivičniki.» In na dan uedinjenja leta 1918. je ta nadučitelj v slavnostnem

govoru s solzami v očeh poveličeval škofa in sedanjega ministra prosvete kot za osvoboditev zaslužna moža. Saj za take so ju tedaj smatrali v trdnem prepričanju njune iskrenosti do naše sedaje nove in svobodne države. Žal, da se je bržkone o tem motil ta nadučitelj kakor tudi mnogi drugi. Ta dopis pa ni pisan kot mogoče kak odgovor na napade v klerikalnih listih, ampak zato, da naši somišljeniki ne pozabijo tedanjih časov in takratnega početja klerikalcev. Klerikalci tudi danes niso nič drugačni; njihova najgorkejša želja je: povrnitev starega cesarstva ali kaj temu podobnega, kjer bi nemoženo gospodovali črna suknja in rjava kuta.

RIBNICA. Volitve, volitve, te so zmešale glave vsemu generalnemu štabu SLS v naši občini. Edino tolažbo jim daje še popotnik, ki hodi poslušat v liberalno gostilno, kaj se pogovarjajo ti preklicani liberalci med seboj in kako — o groza! — se kregajo in tepejo, da različni klerikalni špijoni kar po stopnicah frčijo. V nedeljo, 20. julija, ko so bili naprednjaki domalega vsi odšli na sokolsko slavnost v Sodražico, so poskusili napraviti imenitno kupčijo — za volitve namreč. Pa sta šla oba voditelja na Breg in v Laze, da bosta precenila škodo, ki je pa tam slučajno toča ni napravila. Kar nekako uradno sta se obnašala in ljudje so mislili, da se bo zopet treba v «Domoljubu» zahvaljevati, to pot pa ne poslancu g. Škulju, temveč dekanu g. Skubicu in vrlemu županu Novaku. Ker se hvali ta gospod župan, koliko denarja je že na stran dal za zidanje magistrata, so ljudje, ki hitro pograbiijo za vsako stvar, mislili: Bo pa nam dal, namesto da bi občinsko hišo zidal. Pa ni bilo nič iz tega, ker je slavna komisija na svojo veliko žalost ugotovila, da toča v tem kraju ni preveč škode napravila. Ko sta slišala gospoda od cenilne komisije nekaj prav kisljih, sta se podala pa domov napisat ceno prov kunšno od Klavsca in toče». Pa saj to smo brali v «Domoljubu». Da so jim rožice odevetele na gornjem koncu, so se gospodje že precej prepričali, in mislim, da popravljajo tudi že številke mandatov pri občinskih volitvah, od katerih odkazujejo milostno šest gospodarski listi, vse druge pa

Sovraštvo in maščevanje je majorka prisegla vsakomur, kogar s svojo zgovornostjo ni mogla omajati. Med drugimi se je vrgla na gospoda Kočnika, višjega uradnika pri okrajnem oblastvu. Hotela ga je omamiti z namišljeno ljubeznijo in postrežljivostjo, pod katero se je skrivala poželjivost po bogastvu in naslovu. Slutivši, da je predlagan za glavarja, je tudi ona potrkala na merodajnem mestu in svoji osebni zaslugi je pripisovala njegovo povišanje.

Matija Kočnik je bil mož na svojem mestu. Imenovanje v službi je smatral za svojo lastno zaslugo, ki ne potrebuje priporočila. Še tisto leto je bil nastavljen v svojem domačem mestecu in takrat se je tudi otresel nesramne zapeljivke.

Kakor strela je zadela majorko nepričakovana vest, da je mestni glavar Kočnik zasnubil Amalijo, vdovo umorjenega graščaka na Prelesju. V svoji divji togoti se je zarotila pri vseh hudobnih duhovih, da bo njuno zблиžanje preprečila.

Takoj se je podala na delo. Zbrala je svoje tajne zaupnice, sloveče v nastavljanju ovir ter razširjanju izmišljenih poročil — Kočnik in Amalija sta postala žrtev podlega obrekovanja in zlobnega

sumničenja, vsled česar sta pospešila korake v zakonski stan.

Lepa je bila Amalija v poročni obleki, to je morala priznati njena najhujša nasprotnica majorka Purman. Njena lepota ni bila učinek kakega umetnega sredstva, marveč pristen naraven čar, prikrojen značaju njenega blagega soproga.

In prav to dejstvo majorki ni ugajalo. Ako bi bila Amalija navadna gizdalinka-ženska, ki išče hvale in priznanja na plesiščih in zabavah, bi se z njo lahko pomerila ter jo končno presešla. Toda gospa Amalija je živela skrito in čednostno življenje in tukaj je majorka ni mogla doseči.

Ženska, ki se skriva svetu, se umakne mnogim priložnostim, katere porabijo obrekljivci, da jo razvpijejo in ogrde. Včasih jim zadostuje ena sama napaka in senca pade na tistega, kateremu jo pripisujejo.

Taka temna senca je bila tih in ponižni Amaliji njen prvi nesrečni zakon. Če je izšla iz boljše rodovine, zakaj se je zvezala z graščakom Julijanom, sirovežem in zapravljivcem? Zgolj zaradi imetja? To ne odgovarja njenemu značaju in ponosu. Vmes je moralo tičati nekaj drugega. Toda kaj? — Majorka je

tuhtala in ugibala in Pavla, njena sobarica, je vohunila z istim namenom.

Kakšen je bil neki tisti «bogati» Julijan Valaron? Bogatini so navadno imenitni ljudje, osebe, o katerih se v javnosti mnogo govori. Nikdar pa še ni slišala ali brala o kakem Julijanu Valaronu. Pač so nekdanj poročali časopisi o skrajnem sramotnem činu, izvršenem po nekem Julijanu, ki je bil najbrž Amalijin soprog.

To misel je majorka zagrabila z obema rokama. Glavar Kočnik se je poročil z ženo, ki je zavrгла lastnega moža. Vzljubil je Ljudmilo, hčerko ločene ženske, ter jo je sprejel za svojega otroka. Mar iz ljubezni? Kaj še! Kočnik je moral gojiti grešno ljubezen do Amalije — Ljudmila je morda njegova hči. To sicer še ni dokazano, toda mogoče je in sluttne morajo na dan.

Tako je sklepala majorka; leta pa so potekala in v glavarjevi palači, kamor se je Amalija preselila po poroki, sta vladali sloga in zadovoljnost. Pastorka Ljudmila je doraščala v zalo gospodično; zaročila se je s stotnikom Milanom, katterega je majorka brezuspešno lovila v svojo mrežo.

(Dalje prihodnjic.)

lastijo za SLS. Da, toča, gumijeva toča, to bo huda stvar dne 10. avgusta! — Pravijo v «Domoljubu», da bi bilo napak, če bi postal župan «Bukovčan». (Kaj šest odbornikov od petindvajsetih odloča o županu?) Pa kar nič slabega bi ne bilo, če bi dobili za župana moža iz naprednih vrst, takega, ki bi znal gospodariti in bi za naše župane, ki nam jih pobira z občinskimi dokladami, tudi nekaj koristnega napravil. Poglejmo cesto proti kolodvoru! Ali se ne dela ravno sedaj pešpot, po kateri bo mogoče vsem priti po suhem na kolodvor ob še tako slabem vremenu? In to delata baš ta preklicani «Bukovčan» in «Poljanec», ki sta v gospodarskem odboru trga. Pa šolo zida, ki ne bo stala občanov in občine niti ficka, to se pa že pravi nekaj več, ko škodo po toči «šacati»! Poglejmo na drugi strani, kako naš dekan skrbi. Goričevski in nemški verniki kolnejo gredeč v cerkev ob slabem vremenu, da je joj. Pa zakaj? Ko pridejo do farovških hojc, ne morejo naprej zaradi strašnega blata, katerega povzročata ožina ceste in senca smrekove seči, katere gospod dekan ne da odsekati, akoravno mu v vojnem času, ko so razširjali cesto, ni bilo treba odstopiti svojega sveta za razširjenje, kakor so to morali storiti vsi hrovaški in goričevski posestniki, ki imajo svoje parcele ob cesti. Menda ne zato, ker je bil gospod dekan kot serbofil takrat pri oblastih slabo zapisan?

VINICA. V nedeljo so imeli belokranjski Orli svoj zlet na Vinico. Godilo se jim je kakor Sokolom; padalo je skoro ves dan, tako da so imeli tako mokro parado, kakršno so želeli oni Sokolom. Ko je ob sokolskem zletu padalo, so rekli, da so gospod župnik izmolili dež, Orlom ga je pa ljubi Bog poslal, ker je neskončno pravičen. Kadar bo zopet sokolski zlet na Vinici, naj si Orli našo telovadbo dobro ogledajo, da ne bo take polomije, kot je bila sedaj, in dobro bi bilo, da plačajo tudi prihodnjič vstopnino, kajti zadnjič je niso. — Königova trdnjava je porušena in klerikalna moč je na Vinici le še v ženskem svetu. Kdor je bil v vojni in je čutil krivdo klerikalcev na lastni koži, ta ni nikdar več klerikalec. Hujskanje v cerkvi pa ne rodi dobrega sadu, ker Kristus je oznanjeval ljubezen med ljudmi, ne pa sovraštvo in preganjanje.

KONJICE. V nedeljo se vrše tu občinske volitve. Nemškutarski zmaj dviga svojo glavo in se veže s klerikalci, katerim ponuja župana, zase pa hoče svetovalec in — nemški uradni jezik! Može volilci! Dosedanje skušnje so vam pokazale, kaj je storilo 21 tigrov v enem letu! Koliko obljub so klerikalni poslanci izpolnili? Odprite oči! Spreglejte, dokler je še čas! Ne verujte klevetam «Straže», «Slovenskega Gospodarja» in «Slovenca». Ti listi imajo za odgovorne urednike poslance, katerih ne moreš tožiti, ker so imuni. Baš zato pa imajo klerikalni listi za odgovorne urednike poslance, da nekažnovano za njihovimi hrbti kradejo čast poštenim ljudem. Prišel pa bo čas, ko bomo to klevetniško družbo njihovim podlim dejanjem primerno kaznovali. Volite v nedeljo vsi listo Jugoslovanske demokratske stranke, katere edina je zmožna sedanje razmere v državi zboljšati! V tej stranki je zastopan vsak stan od najnižjega delavca do najvišjega gospoda! V boj torej za idejo bratstva, svobode in demokratizma! Streti moramo črno-rdeče-nemškutarski kači njeno glavo!

ŠMARJE PRI JELŠAH. Uredništvo izjavlja, da z dopisi s podpisom «Bonifacij» niso v nikaki zvezi niti vodstvo krajevne, oziroma srezke organizacije JDS v Šmarju, niti njegovi člani. — Dopisnike iz Šmarja, o katerih vemo, da so vsi naši somišljeniki, ob tej priliki ponovno

opozarjamo, naj nam ne pošiljajo zavirnih spisov, v katerih se včasih ironizirajo, odnosno indirektno napadajo tudi naši prijatelji. Da se taki napadi onemogočijo, bomo sprejemali dopise z izrecno politično vsebino le tako, da nam jih dopisniki pošljejo preko tamošnje naše organizacije.

CERŠAK. Naš župan, g. Reiter, je odstopil in na njegovo mesto je prišel g. Šmirmaul. To se pravi: iz dežja pod kap. Ker g. Š. ni nič boljši, bo 10. avgust obadva pometel. Gospodu, ki v svrhu agitacije vabi mimoidoče ljudi v klet, priporočamo, naj daje vino rajši svojim hlapcem. Ceršak bo še vseeno stal, če nam bodo tudi drugi gospodje županovali. Celo še trdnješe bo stal, ko dobimo v odbor sposobnejše ljudi. Zato kroglice v drugo skrinjico! Živela druga skrinjica!

CERŠAK. Čujte, g. urednik, kako se je obnesel Žebotov shod za občinske volitve na Ceršaku dne 3. t. m. Na shod je prišlo 23 mož, med temi nekaj iz radovednosti, ter več žensk. Naši so bili radovedni, kako se bo g. Žebot razkačil, ker je imel tako malo poslušalcev. Zastopan je bil na shodu seveda tudi stari odbor, ker še liže pete g. Žebotu. Ker mi mladi tega ne storimo, nas imajo za nejevernike. Žebot ni vedel, kako bi nas ogradil. Vezal je otrobe na vse strani, a kaj, ko se otrobi zvezati ne dajo. Dejal je tudi, da smo plačani od Orjune in da hodimo k mariborskim advokatom po denar. Žalostno je, g. Žebot, ki se imenujete za krščanskega moža, da se tako lažete. Z vašim besedičenjem ste pač lahko panali kakšne duševne siromačke in kakšne Marijine družbarice. Ali se še spominjate, kako ste med vojno, do vratu v dolgovi, iskali pomoči v Ceršaku? Pretepaliste se že tudi okrod, a nas imate za divjake. Primate samega sebe za nos in pridite po 10. avgustu v Ceršak, boste videli naš novi mladi občinski odbor. Pokazalo se je že 3. t. m., koliko jih imate za seboj. Mi hočemo delovni in agilni občinski odbor. Zdravo! — «D i v j a k.»

MALA NEDELJA. Dne 15. t. m. ob 3. uri popoldne priredijo v Društvenem domu pri Mali Nedelji malonedeljski dijaški igro «Navaden človek». Po igri bo razvil tamburaški zbor prosto zabavo s plesom. Ker je čisti dobiček namenjen dijaški kuhinji v Mariboru, se vsi prijatelji dijaštva vljudno vabijo. Na svidenje!

GORNJI LOGATEC. Naša krajevna politična organizacija JDS je priredila minulo nedeljo javen shod v gostilni g. Ivana Riharja. Shod je bil zelo dobro obiskan. Poročal je poslanec g. Reisner iz Ljubljane o političnem položaju in o razvoju zadnjih kriz tako jasno, trezno in premišljeno, da smo si mogli vsi napraviti pregledno sliko o političnih prilikah od ustavotvorne skupščine do današnjih dni. Poslančev govor je napravil na vse poslušalce najboljši vtis. Nobenih fraz nismo slišali, nobenih demagoških gesel, pa tudi nobenega šuntanja, nobenega blatenja političnih nasprotnikov. Kako velika je razlika med našimi vele-dostojnimi zborovanji in onimi naših nasprotnikov! Shod je ob koncu soglasno sprejel resolucijo, s katero izreka neomajno zaupnico poslaniškemu klubu samostojne demokratske stranke in voditelju slovenske demokracije dr. Zerjavu.

SV. ŠTEFAN PRI ŠMARJU. Tukajšnji dopisniček «Slovenskega Gospodarja» miho mi-javka, češ, da je dopisnik «Domovine» od Sv. Štefana lažnivec in osel itd. Tistega pa ne pove, kako se javno blamira s svojim dopisom, češ, da je prvi svetovalec, Martin Johan, vrli pristaš klerikalne stranke. Če je temu tako, zakaj pa niste klerikalci njemu oddali glasov za

župana, ki je tega mesta večko bolj vreden kot pa Pungersšek. Kdo je za dobrobit občine več koristnega storil, Johan ali Pungersšek? In če je Johan res vnet pristaš vaše stranke, zakaj pa ni potem složno z vašo stranko volil Pungersška? Ko je on videl, da je v naprednih vrstah glede volitev župana razkol, je kot naprednjak oddal rajši prazen listek; saj je videl, da proti klerikalcem ničesar ne opravijo. Druga dva svetovalca pa sta samostojneža, torej tudi nista klerikalca. Še enkrat poudarjam, da imate klerikalci le župana (prav za prav je pa župan gospa Kotnikova) in pa sanjarskega tajnika. Vsa druga mesta zasedajo naprednjaki. Osel, kakor imenujete dopisnika «Domovine», je postal sedaj tako hud, da bo začel rigati povest o kaplanu Šlambergerju, o zaprtih polkah v spodnji šoli, o Dolgovratki v službi v Ljubljani, o prenočišču v zaklenjeni sobi v Šmarju (pri Habjanu) itd. Gradiva vedno dovolj. Dopisuna «Lažigospodarja» pa vljudno prosim, le poročaj še kaj v svojem lažnivem časopisu, nam bo bolj kratek čas. Zagotavljam, da bom vestno odgovarjal z materijalom, ki ne bo preveč časti delal tisti hiši, kjer se dopisi izgotavljajo. — Na svidenje! — P i k a i z P o d g o r e.

VELIKA NEDELJA. Od Velke Nedele nam pišejo: Hvala večnemi Bogi, da nas je očuva gromozenske nesreče. Čujte, cela dva tjedna smo meli polek farne cirkve pravoga pogana. Velkemi pobožnimi bogaci se je naroda princ, pa ga ne da krstiti, dokič mu tega ni dovolja kumek L. Ženske, za kerimi je toti pobožjak leta okoli gantarov, mu pravijo h... Bojšoga in boj bogatoga kumeka mali princ ne bi moga niki na totem sveti dobiti. Večkrat sem čuja — pa to bržčas nede resen — da bi L. že davno tuka kameje na cesti, če ga nebi tote sramote dvakrat reša jegov oča. Bog mu daj dobro! Negda van je bija kumek mesar, potli kramar, nazadje oštarjaš, ker nas je vün meta, zaj pa rad pase na placi küre. Od samoga dugoga cajta je moga postati kumek. Pa mesarsko naturo še sploh ma, to je pokaza tudi pri velki jüžini, kero je on ranžero v veliko čast malemi princu. Prišli smo plečiti, pa smo čüli, kaj je kriča. Če bi le moga, bi najrajši nekaj lüdi, ker jemu neso povoli, raseka na drobno falačke. Rečem van, čüvajte se totoga človeka z velkim in plavim nosom vse zvoše. Pa neso bili kumek sami na jüžini, princu se je dojšla poklonit cela reputacija tijan z Beloga grada. S Halos so se prpelali san zvišeni, ki hodijo dostikrat v sosedno ves..., pa so mu dali še svoj žegen. Po svoji stari šegi so gospot najbrž tudi hujstili svate, pa nesmo dobro čüli, da so gučali bol pijano. Čüli pa smo gvišno, da naj živijo naš kral' dohtar Korošec, pa njihov minister z Lükarije. Ne ven, če jema neso poslali telegrafa. Mi plečari smo jo vrezali po fantovsko in smo rajši odišli, da nas je bilo sran pijanih lüdi, ker več ne vejo, kaj gučijo in delajo. Mladomo princu pa smo tudi mi vošili zdravje, da de nas leži negda güla. — P l e č a r.

Kje sta pozabila dežnik?

Na majnimem vaškem shodu je fajmošter Jaka lomil kopje nad liberalci, pijanci in prešustniki ter končno menil: «Se celo takšne hiše obstojajo, kjer se dekleta prodajajo...»

Mežnar Matevž, ki ga je zvesto poslušal, se je pri zadnjih fajmoštrovih besedah naenkrat dvignil ter se potrkal na čelo.

«No, kaj pa je, Matevž,» ga je fajmošter začuden vprašal.

Matevž: «Ej, zdaj se pa spomnim, kje sva midva pozabila „marelo“...»

Obiskujte kmetijske šole!

V današnjih časih, ko je v boju za obstanek treba vse večjih moči in večjega znanja, tudi kmet ne bo mogel izhajati, če ne bo oborožen «z uma svetlim mečem». Da bo kmetovalec kos današnjim prilikam in da bo mogel tekmovati z razvojem tehnike in znanosti v drugih strokah, si mora pridobiti zadostno mero teoretičnega znanja in temeljito ter obsežno praktično znanje, sicer bo v tej tekmi zaostal in v boju podlegel.

Dober gospodar mora danes znati vse, biti mora celo dober trgovec. Marsikateri kmet misli, da stori dovolj, če caplja za razvojem časa; nekateri so pa celo tako trmasti, da nočejo ničesar slišati o napredku in razvoju kmetijske znanosti in smatrajo za velik greh, če bi kako drugače kmetovali, kakor so njihovi očetje. Največji sovražnik kmetijskega napredka je v naziranju: kmet naj ostane neveden in brez vsake večje izobrazbe — orati in sejati in trpeti bo že znal.

Toda čas hiti z bliskovito naglico in postaja čisto drugačen kot je bil pred nekaj leti. Pa vendar mnogo kmetov tišči oči, da izpremembe ne bi videli, in trdi, da dovolj zna in da se bodo njihovi sinovi o d n jih dovolj naučili. Toda čujte, kmetovalci, kako more izhajati gospodar, ki prigospodari denar po stari šegi, a posle in dninarje mora plačevati moderno? Dohodki kakor pred desetletji, izdatki neprimerno višji! Kako naj iztisne iz zemlje več kot nekdanj, pa ne pozna snovi, ki se nahajajo v hlevskem gnoju in njih lastnosti, o umetnih gnojilih pa sploh nima pojma? Na kakšen način naj dobičkanosno izrablja svojo zemljo, če je natančno ne

pozna in če ne glede na njeno kakovost vso zemljo obdeluje po enem kopitu in po vrhu še z nepraktičnim orodjem?

Ne ve, da se lastnosti pri živini podedujejo, pa hoče biti dober živinorejec, ne pozna učinka različnih načinov krmljenja, pa vendar misli, da je študiran dovolj za kmeta. Kakšne ogromne koristi bi lahko imeli naši posestniki od krepkih zadrug, če bi poznali moč združništva in njega ustroj. In kolikokrat bi gospodar ob novem letu drugače prijel gospodarstvo, če bi ob zaključku knjig prejšnjega leta, iz knjig, iz katerih mora vsak napreden gospodar videti svoje gospodarske zmožnosti, izprevidel, da se mu gospodarstvo ne izplačuje. Vendar večina naših gospodarjev ne ve, kaj je knjigovodstvo in kakšne koristi da je.

Kmetje, izberite za gospodarja - naslednika najbistroumnejšega sina. Ne delajte kakor često doslej, da je tisti sin prevzel gospodarstvo, ki za drug poklic ni bil sposoben. Kolikokrat so radi tega gledali in še gledajo z žalostjo v srcu starčki očetje, kako propada z njihovimi žulji pridobljeno imetje. Za gospodarje naših dni je treba mnogo, je treba bistrih glav, ki so se za svoj težki poklic tudi dovolj pripravile. Zato pošljite svoje sinove, bodoče gospodarje, v kmetijske šole, kjer si bodo pridobili potrebno znanje in se izvežbali teoretično in praktično v dobre, izobražene kmetovalce. To bo podlaga, na kateri bodo zgradili gospodarstvo, ki bo njim samim v blagostanje in srečo, vam pa na stare dni v zadoščenje in ponos.

Kmetijski pouk

NAPAJANJE ŽIVINE.

Med velike napake, ki se dogajajo pri naši hlevski živinoreji, spada tudi ta, da napajamo po nekaterih krajih našo živino izključno le v hlevu in da nimamo v ta namen celo tako imenovane «samonapajalnice». Na ta način ne pride živina sploh iz hleva. Ti samonapajalniki so sicer nekaj modernega, imajo pa le omejen pomen, ki se nanaša le na gotove razmere. Tako napajanje so vpeljali razni veleposestniki, ki redijo toliko živine, da je sploh težko napajati živino zunaj hleva. Kako naj se napaja živina pri koritu zunaj hleva, če stoji v hlevu po 100 in več glav? To zahteva dela in časa! Tam so samonapajalniki na mestu iz gospodarskih ozirov. Tam se pa tudi spušča živina v ograje in tekašča ali pa na pašo, da se po potrebi izprehodi.

Iz teh razmer so prišli ti samonapajalniki in sploh napajanje v hlevu tudi v naše male razmere, v hleve naših maloposesešnikov, kjer so pa pri izključni hlevski reji bolj v škodo kakor v korist. Pri takem hlevskem napajanju ne pride živina sploh nikdar na zrak in tudi do nobene hoje. Res je to, da si prihranimo z napajanjem v hlevu, zlasti s samonapajalniki nekaj dela, toda veliko večja je škoda v tem, da ne pride živina do nobenega gibanja. Živina potrebuje hoje, da ostane bolj zdrava in bolj trdna in vsled tega tudi bolj sposobna za užitek. Zato so ji tudi noge ustvarjene. Samo poleganje in vstajanje v hlevu ne zadostuje. Jasna pamet nas uči, da se morata tudi molzna krava in mlada goved pregibati kakor sploh vse druge živali.

Ne le da je to potrebno iz ozirov na zdravstveno stanje, ampak tudi iz ozirov na vse druge posledice, ki se kažejo v dajanju užitka. Molzne krave nam največ molzejo v paši. Predvsem seveda zaradi sočne pašne trave, toda tudi gibanje na svežem zraku ima svoj delež pri tem.

Skrbimo torej na našem malem posestvu, da pride živina ven, vsaj takrat, ko se napaja. To velja še posebno, če imamo izključno hlevsko rejo, kakor je n. pr. v okolici Ljubljane običajna. Živina naj se vsak dan nekoliko izprehodi! Če manjka zunaj pripravnih korit za napajanje, naj se pa napravijo!

Gospodarstvo

POSEBNOSTI LETOŠNJEGA LJUBLJANSKEGA VELIKEGA SEJMA.

IV. Ljubljanski veliki sejem, ki se bo vršil v času od 15. do 25. avgusta t. l., je posebne važnosti za naše poljedelce. — Upoštevajoč agrarni značaj naše kraljevine je sejmska uprava skrbela za to, da dobi poleg raznovrstnih industrijskih in obrtnih izdelkov poljedelec na IV. Ljubljanskem velikem sejmu vse, kar rabi za svoje gospodarstvo. Na velikem sejmu se bo tedaj nudila vsakomur najboljše prilika za nakup raznovrstnih gospodarskih potrebščin, poljedelskih strojev, raznega orodja, raznih umetnih gnojil, vsakovrstnega blaga itd.

Z letošnjim velikim sejmom je zvezana tudi velika razstava živine.

Poleg tega bo v paviljonu «L» pod geslom «Priroda Slovenije» prirejena specialna razstava z vsemi zanimivostmi iz lovskega,

planinskega in ribiškega življenja. Prireditelji te specialne razstave so: Slovensko lovsko društvo, Slovensko ribarsko društvo, Slovensko planinsko društvo in Jugoslovanska zveza za tujski promet, vsa društva v Ljubljani.

Osnutke in dekoracije za to specialiteto letošnjega velesejma je izvedel akademični slikar Josip Marija Gorup s sodelovanjem arhitektov bratov Hus. Vsem obiskovalcem bo nudila izreden užitek.

TRŽNI PREGLED.

ZITO. Cene padajo tako pri nas kakor v inozemstvu, ker se vedno bolj kaže, da svetovna žitna letina ne bo tako slaba, kakor so se nedavno širile vesti. Na novosadski blagovni borzi že preko enega tedna slabijo cene. Dne 6. t. m. se je trgovala na novosadski borzi pšenica po 360 do 370 Din, ječmen po 310 do 320 Din, turščica po 275 do 280 Din, oves po 300 do 310 Din, moka «0» po 570 Din.

KRMA. Na celjskem trgu so bile nastopne povprečne cene: sladko seno 60 Din, polsladko 50 Din, kislo 40 Din, slama 40 Din za 100 kg.

— Vrednost našega denarja. Dne 6. t. m. se je dobilo na zagrebški borzi v devizah: 100 avstrijskih kron za 11½ pare, 100 madžarskih kron za 11 par, 100 italijanskih lir za 358 Din, 1 dolar za 81 Din 50 par, 100 češkoslovaških kron za 242 Din, 100 švicarskih frankov za 1538 Din.

— Razstava konj na Ljubljanskem velikem sejmu, ki se bo vršila v nedeljo 24. t. m., vzbuja upravičeno zanimanje v najširših krogih ne le med razstavljalci konj in med konjerejci sploh, ampak tudi med obiskovalci velesejma. Saj bo pa tudi ta razstava prva te vrste v Ljubljani. Od vseh strani se priglašajo konjerejci, da tekmujejo s svojimi živalmi za premije. Poleg številnih plemenitih in drugih konj za ježo in za uprego je priglašanih tudi nad 30 žrebcev, težkih in lahkih pasem. Razstava se bo vršila na obsežnem prostoru sokolskega telovadišča tik velesejma in so potrebna dela za prireditelje prostora v polnem teku. Vsa podrobna pojasnila daje Kmetijski odsek velesejma v Ljubljani.

— Tridnevni letni kmetijski tečaj v državnih trtnici v Bršlinu. Od 15. do 18. avgusta priredi upravitelj državne trtnice v Bršlinu tridnevni kmetijski tečaj za mladeniče in gospodarje. — Za revnejše tečajnike se bo skrbelo za hrano in stanovanje. Pouk bo teoretičen in praktičen. Obravnavala se bodo predvsem vsa sadjarska in vinarska dela v poletnem in jesenskem času. Vse priglasitve, zlasti onih, ki reflektirajo na prosto stanovanje in hrano, sprejema le podpisani na glavarstvu v Novem mestu do 10. avgusta t. l. — Državni upravitelj in sreski ekonom Fr. Kafol s. r.

— Sprejem gojenk v Kmetijsko-gospodinjstvo šolo Kmetijske družbe v Ljubljani. Ta zavod se nahaja v Marijanišču in prične novo šolsko leto s 1. oktobrom 1924. Šola traja 11 mesecev. Gojenke, ki morajo biti najmanj 16 let stare, plačujejo mesečno za hrano, stanovanje, razsvetlavo in sploh za vse 500 Din. Pouk sam je brezplačen. — Deklice, ki žele vstopiti v gospodinjstvo šolo, morajo predložiti svoje lastnoročno spisane in nekolokovane prošnje zadnji čas do 25. a v.

gusta t. l. Kmetijski družbi v Ljubljani. Prošnji je priložiti krstni list, zadnje šolsko izpričevalo, zdravniško izpričevalo, posestni list in obvezno pismo staršev ali varuha, s katerim se zavezujejo plačati vse stroške šolanja. Vsa potrebna pojasnila daje Kmetijska družba za Slovenijo v Ljubljani.

= Sejem v Velikih Laščah. Županstvo občine Velike Lašče naznanja, da se bo vršil na dan sv. Roka, t. j. dne 16. avgusta, nov vsakoletni kramarski in živinski sejem v Velikih Laščah.

Tedenske novosti

* Zaostale prispevke naših sotrudnikov objavimo prihodnjič, ko bo imela «Domovina» zopet prilogo s slikami. — Dopisnike ponovno opozarjamo, naj pišejo s črnilom in razločno ter le na eni strani papirja.

* Nov veliki župan v Ljubljani. Vlada je sklenila upokojiti velikega župana za ljubljansko oblast dr. Baliča in velikega župana za mariborsko oblast dr. Pirkmajerja ter bo imenovala za velikega župana v Ljubljani za vso Slovenijo dr. Šporna, a v Mariboru bo postavila samo namestnika velikega župana, in sicer poročajo, da pride na to mesto dr. Vodopivec. Da sedanja vlada samovoljno združi obe slovenski oblasti pod enim velikim županom, je nezakonito. S tem menda hoče nova vlada pokazati, da je «vlada zakona in reda».

* Občinske volitve v mariborskem političnem krožju se bodo vršile v nedeljo dne 10. avgusta. Volitve se bodo vršile v 60 občinah. Nemci niso v nobeni občini postavili svoje kandidatne liste. Upati je, da se bodo naprednjaki povsod dobro odrezali.

* Izprememba krajevnega imena. Občina in kraj Sv. Andraž nad Polzelo, srez slovenjegraški, se naziva odslej Sv. Andraž pri Velenju. Javni uradi naj rabijo odslej le ta novi naziv.

* Radičevci uničujejo nasade demokratom. V vasi Kučanica na Hrvaškem so radičevski kmetje proslavili nastop nove vlade z republikanskimi govori. Nekemu demokratskemu pristašu so v svoji veliki navdušenosti posekali okoli 1000 turščičnih rastlin. Tako si menda predstavljajo svojo mirotvorno republiko.

* Brezplačna vožnja za šolarje. Na predlog bivšega ministra prosvete g. Pribičevića je prometno ministrstvo odobrilo, da smejo učenci ljudskih šol uporabljati brezplačno osebne vlake za vožnjo od kraja stanovanja do šolskega kraja. Te ugodnosti pa veljajo samo v času šolskega leta.

* Zadnje neurje na Notranjskem je prizadejalo posestnikom ogromno škodo. Omenjeno neurje z viharjem je strašno razsajalo po tamošnjih gozdovih. Preko stare ceste, ki vodi s Planine v Logatec, leže debela debela in zro bolešno pred sebe v dolino. Posestnikom naj bo sedaj glavno delo, da izžagajo, oklestijo in obelijo poškodovano drevje, da se ne bo začel v njem zarejevati smrekov lubadar, kj bi mogel potem, ko bi se hudo razširil, škodovati še zdravemu drevju.

* Jugoslovansko mesto v Južni Ameriki. Porvenig je najjužnejše mesto v Južni Ameriki. Naših jugoslovanskih rojakov je tamkaj 70% od vsega prebivalstva. Glede na njihovo hvalevredno delovanje je tamošnja vlada našim rojakom znatno znižala najemnino za dodeljena jim zemljišča.

* Nesramen lažnivec je «Domoljub», ki pravi, da je slovensko demokratsko časopisje dobivalo podporo od prejšnje vlade. Lump misli o vseh po sebi. Ako dokažete, da je n. pr. naš list dobival podporo in koliko da je dobival, vam vrnemo dvojno vso!o.

* Pazite na otrokel V Smolniku nad Rušami je pri posestniku Gornjaku voz sena zdrčal po bregu navzdol in povozil petletnega otroka, ki je bil takoj mrtev.

* Trojčki. Marija, žena Josipa Vitezića iz Trogira v Dalmaciji, je porodila te dni trojčke moškega spola. Oče je siromašen delavec. Mati je sicer slabotna, a bo ostala pri življenju. Otroci pa so vsi zdravi.

* Morska kača. Iz Splita poročajo, da so tamkajšnji ribiči ujeli te dni veliko morskoro pošast, ki jo ribiči imenujejo «morska kača». Težka je nad 300 kg, dolga pa 3½ metra.

* Za vedno izgnan je iz naše države 26-letni Rudolf Vodopivec iz Št. Petra na Krašu, ki ima na vesti že nebroj tatvin in goljufij.

* Smrt na ulici. Upokojenega finančnega nadpreglednika Sotoška v Mariboru je zadel na cesi mrtvoud. Padel je na tla. Ko so mu ljudje prihiteli na pomoč, je bil mož že mrtev.

* Zagonetno okostje. Pri izkopavanju proda sta našla v Studencih pri Mariboru dva delavca okostje odraslega človeka, ki je ležalo skoro dva metra globoko v produ. Domneva se, da je okostnjak ležal najmanj deset let v pesku. Dotičnik je bil najbrž žrtev roparskega umora.

Iz raznih krajev

* V Žireh je umrl vrh naprednjak posestnik in trgovec g. Anton Kopač. Bil je splošno priljubljen. Blag mu spomin!

* V Št. Rupertu na Dolenjskem je preteklo soboto med nevihto udarila strela v hišo Gregorja Brinška, posestnika v Hrastovici. Hiša se sicer ni užgala, ubila pa je strela domačo gospodinjo. N. v m. p.!

* V Stopičah pri Novem mestu je ubila strela posestnikovega sina Martina Kaselica, ko se je pred nevihto skrtil pod neko smreko, v katero je treščilo.

* V Nevljah je delavec Anton Trobevšek v pretepu zasadel tesarju Flerinu iz Olševka nož v levo roko. Flerin je moral v bolnico.

* V Kozarjah pri Dobrovi sta se v gostilni stepla delavec Alojzij Sojar iz Notranjih Gorj in Jernej Armič iz Kozarij. Sojar je Armiča udaril, a ta je potegnil nož in prezal Sojarju žile na desni roki.

* Pri Sv. Jedrti nad Laškimi je umrl v starosti 80 let ugleden posestnik Miha Šraj. N. v m. p.!

* V Račjem pri Mariboru je prošli petek izbruhnil pri posestniku Josipu Srniku požar in je hiša pogorela do zidovja. Ogenj je nastal baje radi tega, ker je bil dimnik premalo zavarovan. Domačemu gasilnemu društvu se je posrečilo, da je bil ogenj omejen.

* V Ljutomeru je umrl v torek po kratki boleznj gospod Ludovik Babnik, posestnik in ljutomerski podžupan. Z njim je legel v grob izredno zaslužen borec za slovenski značaj tega prijaznega trga. Blag mu spomin!

Beleške

† «Vlada poštenosti in zakona» ter odgovorni uredniki-poslanci. Z velikim pompom so naznanjali klerikalni listi, da je nastopila vlada zakona, pravice, poštenosti,

reda itd. Ne ozirajoč se na to, da je tako samohvalisanje pred dejanji ogabno, vprašamo, ali mora to nad vse pravično vlado in še posebej pravično klerikalno stranko braniti časopisje še vedno za hrbti odgovornih urednikov-poslancev, katerih ne moreš tožiti za časopisne lumparije. Kdor je poštenjak, njemu se sodnika ni treba bati. Stranka, katere časopisje se poslužuje v političnem boju poštenih sredstev, se ne boji sodišča in se ne zavaruje proti njemu. Ako takšno časopisje gobezda o poštenosti, je to nova podlost, ki presega vsake meje dosojnosti. In ljubljanski škof to početje klerikalnega časopisja odobrava in v to časopisje pisarijo božji namestniki, katerih mora biti Bog neznanstvo vesel.

+ Pred desetimi leti in danes. Pred desetimi leti je klerikalno časopisje hujskalo ljudstvo na vojno, zmerjalo Srbe in pozivalo na njihov pokol, duhovščina je po cerkva molila za zmago avstrijskega orožja, klerikalci so denuncirali dobre narodnjake, danes pa so isti klerikalci v jugoslovanski vladi s Srbi. In v tej vladi so klerikalcem enaki muslimani, a podpirajo to vlado radičevski republikanci, katerih voditelj Radič je pred desetimi leti pel pesmi Francu Jožefu ter pozdravljal vojno napoved Srbiji. To današnjo vlado podpirajo tudi Turki in Nemci. To se pravi, da imamo nekako avstrijsko vlado v Jugoslaviji. Kaj pametnega naj npravi ta vlada? Kako naj nam utrdi ugled države pred svetom?

+ Nova vlada bo, kakor pravi stari ostudni obrekovalec in lažnivec «Domoljub», izpodkidal gnoj, ki ga je zapustila stara vlada. To so prazna čvekanja, katerih preprosto ljudstvo ne more presoditi. Ali pomeni izpodkidal gnoj, odstavljanje velikih županov in postavitev novih, ali premeščanja uredništva, s čimer grozi «Domoljub»? «Domoljub» samo sumniči sem in tja brez podlage ter že namiguje, da bo to čiščenje trajalo dalje časa in da se bo šele potem začelo z delom. To pomeni toliko, da se «Domoljub» za brezdolje vlade že danes krije. Če ne bo vlada ničesar napravila, bo «Domoljub» rekel, da zaradi «čiščenja» nova vlada ni prišla do dela. Fej, jezuitska hinavščina!

Iz popotne torbice

Sv. Martin pri Vurbergu, 4. avgusta.

Ne zamerite, g. urednik, da Vas zopet nadlegujem s svojimi paberki, ki jih pobere zdaj tu zdaj tam. Zadnja nedelja je bila zelo vabljiva za izlete in tako sem tudi jaz izletel v divni Sv. Martin pri Vurbergu, o katerem sem zadnji čas marsikaj čital v raznih naprednih listih, po tudi v «Slovenskem gospodarju»; tamošnji hudomušneži pravijo, da bi se ta imenoval bolje «Svinjski gospodar», ker naravnost bljuje ogenj in žveplo na nekatere osebe pri Sv. Martinu, ki so se predrznile prirediti vrtno veselico ter k tej povabiti kar dve pevski društvi iz Maribora. Ne vem, kako so bili prireditelji še tako malo poučeni o vladi «zakona, pravičnosti in reda», da niso poprej vložili dobro utemeljene prošnje za milostno dovoljenje pri šentmartinskih klerikalcih, oziroma pri njihovem odrešeniku v Mariboru. Saj bi morali vedeti, da drugi zemljanj v Sloveniji nimajo pravice niti kihnuti, in če jih palec na nogi še tako šegeče, se brez dovoljenja ne smejo počohati.

Iz omenjenega «ljubeznivega» lista pa sem posnel še eno veliko napako, ki ste jo Vi naprednjaki napravili. Kako ste se predrznili brez privoljenja župana, odnosno njegovega velikega tajnika Janoša, predložiti drugo volilno listo? Ali ne veste, da je to le pravica edinozveličavne stranke? Se mar ne bojite tigrov, ki bi lahko prihruli iz Beograda ter vas pohrusili kakor mačka miš — pardon, ne tako! — saj so si tigri baje že vse zobe skrhal, ko so grizli trdokožca dr. Pribičevića in dr. Žerjava Ampak v možnar pojde, in — tresk, po Vas bo, če nimate pretrdih buč. In menda so se le ustrašili teh buč, ker zadnji «Slovenski gospodar» govori še samo o dveh, odnosno o enem predrznežu, ki si je upal prekrizati njihove račune in v občinski odbor spraviti malo sveže krvi. Ta mož pa me je začel zanimati, ker ima že celo «adjutanta». In «Slovenski gospodar» ga je v svojem prvem napadu imenoval orjunaša. Ker se mu je pa menda g. Janko Kostanjšek zdel kot takšen le malce prenevaren, ga je teden dni pozneje prekrstil v avstrijskega financarja Hansa Kostenschegga. Kako imenitno jo je pogruntal ta dopisunček — budalo, Radić bi ga imenoval magarca. Ali ga je hotel s tem osramotiti? Mislim, da je bila gotovo še častnejša služba nego — mežnarska.

Ko sem tega oklevetanega moža malce bolje spoznal, sem se prepričal, da je to energična natura in takoj uganil, zakaj se ga nekateri tako bojé, če bi prišel v občinski odbor. Vsaka mežva ima strah pred energičnim možem. Tako ima baje tudi njegov polični konkurent velik s'rah pred njim ter se ne misli voziti več po cesti v Maribor, ako bi se g. Kostanjšku res posrečilo, doseči popravo okrajne ceste do broda, ki je zares nujno potrebna popravila. Si pač misli, da bi mu bila podstavljena bomba, ki bi ga ponesla v «luft» ali pa v blaženo Avstrijo; zadostovala bi baje prav majhna bomba.

Zvedel sem tudi, da je največja zasluga g. Kostanjška, da brod čez Savo v Zgornjem Dupleku dobro funkcionira, čeravno so ga hoteli že lansko zimo zapreti. Lani je bil v tako slabem stanju, da je bil skrajno nevaren zlasti za prevažanje vozov, to pa zato, ker se je prejšnji načelnik brodovnega konzorcija g. T. mnogo rajši brigal za klerikalno politiko, nego za gospodarske stvari. Morda bi se pa bil dal iz podjetnih klerikalnih županov napraviti most; mogoče bi jih lahko postavili kot sohe v Dravo, da bi ljudje skakali kakor žabice od enega do drugega in tako dospeli na drugo stran.

Za danes dovolj! Če bom še kaj posebnega slišal od Sv. Martina, Vam bom že poročal.

Strašna rudniška nesreča v Karmelju pri St. Janžu

Pri St. Janžu na Dolenjskem leži vas Karmelj, znana po svojem premogovniku, ki je bil v zadnjem času znatno povečan in pri katerem je zaposlenih nad 300 rudarjev. Premogovnik, ki ima tri velike rove, je preteklo soboto zadela strašna katastrofa. Proti večeru se je nad vso okolico stemnilo nebo in pričel je liti dež kakor iz škafa. Najbrž se je utrgal oblak. Med nevihto so bili delavci v rovih na delu. Kmalu so se z vseh sosednih gričev vili v dolino veliki hudourniki. Po 6. uri je voda že udrla v rudniško električno centralo;

zalila je vse stroje in takoj je bil ustavljen ves obrat. Vsi so bili naenkrat v temi. Pritisk vode je bil vedno srditejši. Nekateri rudarji so opazili nevarnost in pobegnili iz rovov. Okoli 10. ure zvečer pa se je nekaj rudarjev zopet vrnilo v enega rovov, hoteč zavarovati betonski zid. Toda to se jim ni posrečilo, voda je udrla v rudnik, zrušila betonski zid in zasula deset rudarjev.

Vest o strašni nesreči se je takoj raznesla po celi okolici in ljudje so trumoma prihajali na kraj nesreče. Ko so prvi oddelki rešilne akcije odšli proti rudniku, se je nudil vsem strašen prizor. V rovu so začuli klicanje na pomoč. Oglasil se je rudar Keše, ki je bil zasut pod hlodi in blatom. Bila pa je vsaka pomoč izključena.

Pozno v noč se je reševalna ekspedicija podala vnovič v rov. Po dolgotrajnem iskanju so našli prve žrtve strašne nesreče. Bil je to rudar Martin Gane, Franc Keše in Jernej Rugelj. Vsi so bili strašno razmesarjeni. V ponedeljek ponoči so izvelkli še Ferdinanda Lukeka, Martina Kosa in Edvarda Ojstruha. Manjkajo še Martin Strojinc, Franc Umek, Franc Kavšek in Martin Dolensšek.

Pogreb šestih ponesrečenecv se je vršil v torek dopoldne ob veliki udeležbi prebivalstva in tovarišev ponesrečenecv. Pred odprtimi grobovi so se odigrali pretresljivi prizori. Ljudstvo je glasno ihtelo. Grozna nesreča je tem usodnejša, ker večina ponesrečenecv zapuščta nepreskrbljene družine. O nesreči se je uvedla rudarsko-policijska preiskava, ki bo izdala o izidu preiskave uradno poročilo.

TRBOVELJSKI OCVRKI.

(Prosto po «Slovenskem domu».)

1.) Pri Sv. Katarini so ujeli na lisičjo past dehorja ter ga poslali k stanovanskemu uradu; ta ga je pa radi smradu vrnil.

2.) V «Slovenskem domu» je izostal vozni red; to pa iz nastopnega povoda: če se pelješ z avtom, do večera gotovo dobiš kakšen vlak.

3.) Poročila v «Slovenskem domu» so tako točna kakor naše prometno sredstvo «Ogljebil», ki zamudi kar dva vlaka na dan.

4.) Miha je razpisal na lastno pest občinske volitve in že vidi tisto «maso», katero je v času štrajka izdal, kako ga sedaj voli za župana.

5.) Da so inserali res dobra stvar, se vidi: nekdo je pokupil vse cunje, drugi pa vse zlato prodal.

6.) SLS je uredniku «Slovenskega doma» na repček stopila. V nedeljo se je dal zato v tretji red zapisati, da ne bo zamere.

7.) Nihče ne trdi, da je «Slovenski dom» radikalski ali da dobiva podporo iz Beograda ali Moskve. Ta list ima svoj «zlati» rudnik v Savinjski dolini, kjer je produkcija taka, da so ravnatelja upokojili.

8.) Za novo uredniško napisno tablo so pobirali pri Sv. Marku. V zahvalo izide list v večjem obsegu.

Sokolstvo

V ZAGREB NA SOKOLSKI ZLET.

V dneh 15. do 17. avgusta se bo vršil v Zagrebu II. sokolski sabor in z njim spojeni veliki sokolski zlet, ki bo s svojo številno silo pokazal, da naše Sokolstvo napreduje.

Tisoči in tisoči prijateljev Sokolstva, narodnega in državnega edinstva se pripravljajo, da pridejo te dni v Zagreb, kamor prihite

tudi češki, poljski, lužičkosrbski in ruski Sokoli, da posetijo svoje slovanske brate. — Mirno lahko rečemo, da bodo dne od 15. do 17. avgusta v Zagrebu triumf slovanske misli.

Zlet v Zagrebu bo zbral okrog sebe enokrvne brate od ponosnega Triglava do šumnega Vardarja, od rodovitne Vojvodine do sinjega Jadrana. Zagrebški zlet bo pregled naše narodne zavesitj in sile, katero moramo pokazati proti vsem onim, ki hočejo izpodkopati onc, za kar se Sokolstvo bori.

Lepa in veličastna bo ta Sokolska slovesnost. Pridimo in ne bojmo se stroškov, ker nam to veleva naša patriotska dolžnost. Na svidenje!

Proslava petletnice osvobojenja Prekmurja

Dne 12. avgusta 1919. je jugoslovanska vojska korakala v Prekmurje in zasedla zemljo, ki jo je Jugoslaviji prisodil vrhovni svet v Parizu. Letos 12. avgusta poteče torej 5letnica tega dogodka. Po tisočletnem narodnem robs'vu je zasijalo solnce svobode tudi v Madžarski živčim Slovencem, ki se poprej skoro niso zavedali, da so tudi oni eno in isto z brati Slovenci na drugem bregu Mure. Slovenski jezik, ki je bil poprej zasramovan, je prišel do svoje časti in veljave in danes, ko se nagiba h koncu 5. leto po osvoboditvi, danes že gospodujeta v Prekmurju slovenščina in slovenski živelj. Prej hlapec, sedaj gospodar, gospod na svoji zemlji!

Spomin na dan, ko je naša slavna vojska zasedla Prekmurje, hočejo letos proslaviti prekmurški dobrovoljci, ki so se po prvaču pa do zasedbe Prekmurja z orožjem v roki borili za svobodo svoje ožje domovine.

Proslava se bo vršila v nedeljo 10. avgusta v Belincih, narodno najbolj probujenem kraju v Prekmurju.

Na predvečer v soboto dne 9. avgusta pa se bo vršila proslava v Murski Soboti, kjer leže na tamkajšnjem pokopališču trupla 6 junakov-Hrvatov, ki so ob prvi zasedbi Prekmurja dne 3. januarja 1919. padli v Murski Soboti.

Zanimivosti

× Vrtnice na jablani. Ameriško časopisje poroča, da se na vrtu neke Ane Remsove blizu Allentowna v Ameriki nahaja jablana z vejami, polnimi najlepših belih vrtnic. Takšna drevesa rastejo pač samo v Ameriki.

× Edini advokat, ki je postal papež. Nedavno je bil v pariški sodni palači svečano sprejet papežev nuncij Ceretti. Predsednik sodišča Foucarde je pozdravil poslanika svete stolice s toplimi besedami. Po svečanem govoru je papežev nuncij izročil v imenu papeža lepo sliko v dar pariškim pravnikom. Slika prikazuje francoskega advokata Guyja Foucoultja, ki je bil leta 1265. pod imenom Klementa VI. izvoljen za papeža. V 2000 letih obstoja papeštva je bil to edini advokat, ki je dosegel čast izvolitve za vrhovnega poglavarja katoliške cerkve.

× Zakonski par s 37 otroci. V neki tirolski občini se je vršila te dni nenavadna sva'ba. Neki Daniel Falger, 62letni starček, se je oženil z vdovo Hedvigo Pöschel, ki je šest let starejša od njega. V novi zakon je ženin pripeljal 21, a nevesta 16 otrok. Na svatbi je vladalo kljub temu veselo razpoloženje.

Za smeh in kratek čas

Pri vedeževalki.

Evlalija (ki je omožena): «... in kaj vidite še iz kart?»

Vedeževalka: «Da se boste kmalu seznanili z bogatim kavalirjem in da boste potem — oboleti in želeli iti sami na letovišče k morju — no — seveda — radi kavalirja...»

Evlalija: «Ali ne vidite mogoče tudi, kaj bo moj mož na mojo željo napravil?»

Slab razum.

Mama: «Kaj ti nisem rekla, da pazi, kdaj mleko prekipi?»

Jurček: «O, saj sem pazil. Prekipelo je točno ob dvanajstih...»

Sodniki in bogastvo.

Šlo je pred sodiščem za neko kupčijo in sodnik vpraša prvega kmeta:

«Vi ste torej sosedu v gostilni takoj plačali 2000 Din?»

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Št. Lambert. Dopisa brez podpisa ne sprejmemo.

MALI OGLASI

Bika za pleme 53

od 16 do 24 mesecev starega kupim. Naslov: Ivan Tomassini, Štalarji 36 pri Kočevju.

Malo posestvo se zamenja. 54

Zamenjam hišo, ki ima poleg velik vrt in tri orale zemljišča, z manjšim posestvom. Nahaja se moje posestvo v trgu blizu Celja. Ponudbe na upravo «Domovine» v Ljubljani.

ILIRSKA POSOJILNICA

LJUBLJANA, Kralja Petra trg št. 8/I,
sprejema hranilne vloge po 8 %.
Večje in stalne vloge do 12 %.

Zahtevajte pri trgovcih
ra deželi in kupujte
od stare, leta **1885** ustanovljene
letu **1885** tvrdke

CROBATH Franc
dr. z o. z.
KRANJ.

Manufaktura na debelo in drobno. 55

Trgovci na deželi, ostali odjemalci, prepričajte se pred nakupom znova o naših cenah in izberi! Trgovcem damo najmanjšo količino po prvih cenah na debelo.

«Seveda, ko sem jih pa imel s seboj.»
«Vi nosite po 2000 Din s seboj? To je vendar zelo mnogo denarja.»
«Oh, gospod sodnik,» se nasmehne seljak, «da je 2000 Din mnogo, to se dandanes zdi le še gospodom sodnikom.»

Narobe.

Prvi sosod: «Časi se izpreminjajo. Mladina je danes čisto drugačna, kot je bila nekdanj.»

Drugi sosod: «Prav imaš! Vidiš, jas sem šest dni delal in samo en dan počival, da sem si postavil lasten dom. Moj sin pa šest dni počiva in le en dan dela, da bi ga podrl.»

Debela buča.

Kmet: «Letos je pa res izvrstna letina! Na moji njivi je zrastle tako debela buča, da bi je trije ne bili premaknili z mesta. Nekoga večera pa mi jo je nekdo ukradel...»

P. n. občinstvu čast mi je javiti, da mi je podelilo ministrstvo za narodno zdravje koncesijo za obratovanje staroznane lekarne gospe vdove po pokojnem mag. pharm. Vinku Prochazki. Lekarno sem na novo preuredil, izpopolnil in založil z najnovejšimi tuzemskimi in inozemskimi specialnimi zdravili. P. n. cenjenemu občinstvu in dosedanjim strankam se najtopteje priporočam.

Mag. pharm. LEON BAHOVEC

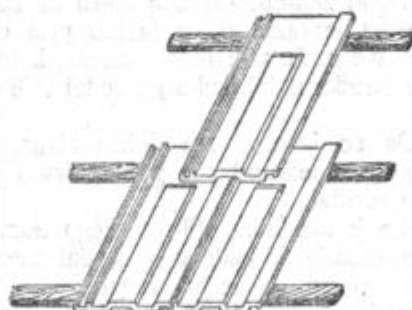
lekarnar „Pri zlatem orlu“

v Ljubljani, Jurčičev trg št. 2 (pri čevljarskem mostu).

Od slej se

razlikuje izvrstni, iz davna preizkušeni »Pravi : FRANCKOV : kavni pridatek« od ponarejenih proizvodov tudi že na zunanji po novi, rjavomodro-beli etiketi. — Na tej se posebno iztičejo karakteristični znaki razlikovanja, ki so: im »Franck« in »kavni mlinček«.

»Pravi : FRANCK : z mlinčkom« zahvaljuje svojo splošno priljubljenost izvrstnemu aromu in prijetnemu okusu ter svoji izdatnosti in tečnosti.

Miklošičeva c. 13

Najcenejše strešno kritje!

Združene opekarne, d. d. v Ljubljani
prej VIDIC-KNEZ, tovarne na Viču in Brdu

nudijo v poljubni množini, takoj dobavno, najboljše preizkušene modele strešnikov, z eno ali dvema zarezama, kakor tudi bobrovec (biber) in

zidno opeko.

Na željo se pošljeta takoj popis in ponudba!

Popolnoma varno naložite denar v

LJUBLJANSKO POSOJILNICO

R. Z.
Z O. Z.

ki posluje v novopreurejenih prostorih

Mestni trg št. 6 — V LJUBLJANI — Mestni trg št. 6

Hranilne vloge in vloge po 8 % do 10 % ter jih izplačuje takoj brez odpovedi. Večje na tekoči račun obrestuje vloge z odpovednim rokom obrestuje tudi više po dogovoru.

!!! Posojila daje le proti popolni varnosti proti vknjižbi na hišo in posestva ter proti poroštva. Daje tudi trgovske kredite ter sprajema ceslje in inkaso faktur. !!!